Opłata pocztowa uiszczona gotówką Cena 10 gr.

POLSKA ODRODZONA

„Wierna służba Bogu i Ojczyźnie"

ORGAN NACZELNY KOŚCIOŁA STARO-KATOLICKIEGO

Rok XV. Warszawa 1 maja 1937 Nr. 9

Myśli na 1-szy i 3-ci Maja

(o braterstwie ludzi czynu, pracy, wysiłku wspólnego dla dobra Ojczyzny)

WSZECHBRATERSTWO

Wtedy w świecie będzie lepiej, gdy wśród ludzi nić braterstwa się zaszczepi — ducha zbudzi.

Wszystkich ludzi gdy dokoła wszechjedności, zew świadomy apostoła scalić zdoła; — wtedy pokój nas zaszczyci bez omamień.

Jad niezgody, nienawiści z ducha kamień zimny, twardy — pełen zgrozy, zniknie wszystek.

Gdzie był kamień, uczuć mrozy, wszechmiłości wzrośnie listek.

Liść harmonii z cudnym kwiatem anioł Polski woń rozpyli i nad Polską lodu groty już nie będzie.

Dzisiaj jeszcze na serc róże mętnych kropel leją deszcze, bo duch w chmurze.

Stojąc z boku, pozwalamy niech dzieciny, wielu zabaw czyszczą plamy, piorą winy.

Laskowski Ferdynand

Staro - katolicka sakra biskupia

a) Sakra biskupia w kościele Staro-Katolickim wywodzi się z kościoła rzymskiego. Już na 200 lat przed soborem watykańskim, odbytym w r. 1870 w Rzymie — toczył się spór między teologami rzym.-kat., *czy i o ile wola człowieka utraciła wolność przez grzech pierworodny?* Przeciwko opinii niektórych *mnichów rzymskich* wystąpił wówczas ks. Piotr Kodde, konsekrowany jako arcybiskup Sebasty w r. 1689 w Brukseli. Ten to arcybiskup rzymski dał podwaliny (odnośnie apostolskiej sukcesji rzymskiej) pod kościół Staro-katolicki. Gdy ten zmarł w r. 1710 po nim nastąpił biskup Dominik Varlet i następni. Tak więc kościół zwany przez Rzym — jasenistowskim przejął sukcesję apostolską rzymską i doczekał się soboru watykańskiego, na którym padły protesty przeciw nowemu dogmatowi *„o nieomylności papieża"* i ci biskupi, którzy trzymali się *pierwotnej nauki apostolskiej* i nie przyjęli t. zw. „nowinek soborowych" nazwali się kościołem „staro-rzymsko-katolickim" i uważali się za składową część kościoła rzymskiego i do Rzymu donosili o każdej nowej konsekracji biskupa i sprawozdania o odbytych synodach.

Kościół więc obecny staro-katolicki nosił początkowo nazwę: „kościół staro-rzymsko-katolicki", bo skupiał w sobie głównie były kler rzymsko-katol.

Pierwszym zaś biskupem st-kat. w Wielkopolsce był ks. dr. Józef—Hubert Rainkens, konsekrowany przez biskupa holenderskiego staro-katolickiego 11 sierpnia 1873 w Rotter-

damie. Z kościoła Staro-katolickiego z Holandii wywodzi się więc sakra biskupia i w naszym kościele.

b) *Kościół anglikański — episkopalny* (st.-kat.) datuje się od r. 1531, kiedy to król angielski Henryk VIII — polecił biskupom zerwać z Rzymem.

c) Chrześcijaństwo stało się *religią państwową* od r. 313, bo wtedy cesarz Konstanty Wielki dał swobodę chrześcijanom dopuszczając ich do urzędów.

Jaka jest różnica między kościołem rzym.-kat., a staro-kat.

c. d. 9.

Jak zapatruje się Kościół staro-katolicki na t. z. „celibat" t. j. bezżeństwo kleru? By dać na to jasną odpowiedź zapytajmy wpierw, co w tej kwestii powiedział Jezus? Pismo św. głosi, że *Chrystus* kreśląc cały program życia chrześcijańskiego, który polecił pilnie przestrzegać, nie ustanowił celibatu i do pracy apostolskiej powołał ludzi żonatych, obdarzając ich godnością biskupią, a nawet, bawił na weselu św. Piotra w Kanie Galilejskiej (jak głosi podanie) i leczył teściową Piotra, co stwierdza i Ewangelia św. (Łuk. IV, 38 —

Przymusowy więc celibat uważał Jezus za wysoce niemoralny i dlatego go nie ustanowił. Wszyscy przeto Apostołowie; jako pierwsi biskupi byli żonaci, oprócz św. Jana —

O biskupach tak pisze Pismo św.; „ma tedy biskup być nienaganny, *mąż jednej żony*, trzeźwy, roztropny, obyczajny i wstydliwy" (św. Paw. I Tyt. III-2) „izali nie mamy wolności żyć z niewiastą (żoną), jako i drudzy Apostołowie i bracia Pańscy i Cefas (t. j. Piotr)" (ś. P. I Kor. IX-5) Święcenia przeto kapłańskie i biskupie nie zmieniają natury ludzkiej.

Sakrament małżeństwa jest instytucją Bożą, trudno więc wierzyć, aby wprowadzone w czyn prawa Boże, przeszkadzały

człowiekowi w pełnieniu Bożej Misji. Pewnie, że niedobrane małżeństwa zawarte przez lekkomyślność, nie posiadające warunków do zgodnego pożycia są istotnie przeszkodą, zwłaszcza dla Księdza — dla którego rozwód już nie przysługuje, stąd też krok ten musi być bardzo przemyślany i kwalifikacje kandydatki winny być przedłożone władzy kościelnej do aprobaty, by niegodna osoba nie wdarła się w grono ludzi pracujących na tak wysoce odpowiedzialnym stanowisku — Ordynariat nie może więc nigdy aprobować związku, który shańbiła swą osobą strona niedobrana. —

Prawo przymusowego celibatu poniżyło też i kobietę, hierarchii kościelnej zaś zabrało żonę legalną, a dało jej surogat żony, w postaci kobiety — nałożnicy, kobiety-nierządnicy, dało t. z. „gospodynię” - względnie „kuzynkę” po Adamie i Ewie. Celibat przerodził się w upadlający godność ludzką; homoseksualizm, plugawą — zwierzęcą pederastię „klasztorną”, spowodował gwałcenie nieletnich często dziewczynek przez nieopanowanych prefektów, rozbijał małżeństwa przez zdradę i t. d.

Jeden z kapłanów rzym.-kat. pisząc książkę p. t. „*na Sobór Watykański*” tak kreśli na str. 189 dzieje obecnego celibatu: „połowa księży żyje w tej diecezji w konkubinacie, a może i więcej niż połowa. Ksiądz bowiem potrzebuje kobiety dla swej duszy, dla swej pracy, dla swego serca, dla swych tęsknot najgłębszych ojcostwa”. Kapłan ów kończy wywód o niemoralnym celibacie słowy: *Niech żyje Grzegorz VII wielka kapuściana głowa*” (str. 192) Tak więc nazywa sam ks. rzym.-kat, pap. Grzegorza VII, który w 11 wieku ustanowił prawo słynnego a fikcyjnego w życiu celibatu.

Ze swej strony podkreślamy, że kapłan szczerze oddany kościołowi, powinien zapomnieć o swoich własnych sprawach, wyrzec się o ile możności swoich własnych wygód życiowych w granicach jego możliwości) i cały oddać się na służbę Bogu i społeczeństwu. —

Wierzymy równocześnie, że uczciwie pracujący Kapłan i bez zachowania celibatu da sobie radę.

c. d. n-

KONSTYTUCJA
czyli Ustawy Zasadnicze (prawo kanoniczne) Kościoła Staro-katolickiego w R. P.

Ciąg dalszy

c) *Zmartwychwstanie* Pana Jezusa stwierdzają 4 Ewangelie Mat. XXVII, I 17; Mar. XVI, I-14. Łuk. XXIV I-46. Jan XX i XXI i wiele innych miejsc mówi o rzeczywistości i prawdziwości Zmartwychwstania Pańskiego. Jeden tylko tekst przytoczymy: „Jeśliby Chrystus nie zmartwychwstał próżne jest przepowiadanie nasze, próżna też jest i wiara nasza" (I Kor. 15,14)

d) *Duch Święty, to trzecia Osoba* Trójcy Przenajświętszej, równy co do Bóstwa Ojcu i Synowi: „dlaczego szatan skusił serce twoje, abyś skłamał Duchowi Św.? Nie skłamałeś ludziom ale Bogu" (Dzieje V, 3,4) mówi św. Piotr do Ananiasza: „Kto się nie odrodzi z wody i z Ducha Świętego nie może wnijść do Królestwa Bożego" (Jan III, 5), mówi Boski Zbawiciel. Porównaj Mat. XXVIII,19; IIPiotra I-21; Dzieje ApII,1-21

A więc Duch Św. (to nie jakaś specjalna moc Boża, albo Energia Boża wpływająca z Istoty Bożej, ale to trzecia Osoba Trójcy Przenajświętszej.

§ 3. Z podstawową i zasadniczą nauką Składu Apostolskiego ściśle jest związana nauka o Sakramentach. Chrystus nie sformował nauki o Sakramentach, ani też nie podał ich liczby. W różnych czasach rozmaitą była ich liczba, wreszcie ustaliła się ich liczba do siedmiu i tej trzyma się i nasz Kościół: Chrzest, Bierzmowanie, Ciało i Krew Pańska, Pokuta, Kapłaństwo, Małżeństwo i Olejem św. Namaszczenie.

1) *Chrzest jest to Sakrament* w którym człowiek przez polanie wodą i Słowo Boże umiera dla życia cielesnego i grzesznego a odradza się przez Ducha Świętego na życie duchowe i święte. „Jeśli się kto nie odrodzi z wody i Ducha Św. nie może wnijść do Królestwa Bożego" (Jan III, 5). „Idąc nauczajcie wszystkie narody, „chrzcząc je w Imię Ojca i Syna i Ducha Świętego" (Mat. XXVIII 19). c. d. n,

Miesiąc maj

Miesiąc maj poświęcony jest czci Najświętszej Marii Panny, która jako Matka Jezusa jest nam najpiękniejszym wzorem cnót chrześcijańskich. Nabożeństwo to urządza się uroczyście z wyst. N. S. w puszce lub monstrancji, o ile wiele ludzi przybywa. Nabożeństwo składa się: Wyst. N. S. i litanii, śpiewanej (wedle modlitewnika naszego). 2) nauki lub czytanki. 3) pieśni *Pod Twoją obronę*" lub zamiast tego bodaj co drugi dzień z pieśni: „*Pójdź do Marii*" (poniżej) 4) modlitwy nadzwyczajnej ks. — „*Módl się za nami Święta Boża Rodzicielko*". Org. „*abyśmy się stali godnymi zasług Chrystusowych.* Ks. *Módlmy się:*

Do Ciebie o najmilsza Mario, Matko Jezusa Chrystusa i Matko nasza, zwracamy się: pokornie, byś wraz ze św. Józefem przybranym Twym oblubieńcem, wyjednała nam łaskę i błogosławieństwo Boga w wypełnianiu wiernie przykazań Bożych t.j. pierwsze:

1. Nie będziesz czcił bogów cudzych, lecz będziesz wierzył w jednego Boga.

2. Nie będziesz wzywał na daremno imienia Boga.

3. Pamiętaj abyś dzień święty święcił.

4. Czcij ojca twego i matkę twoją, abyś długo żył i dobrze ci się powodziło na ziemi.

5. Nie zabijaj (ani nie czyń krzywdy bliźniemu).

6. Nie cudzołóż — (odwracaj się od wszelkiej nieczystości.

7. Nie kradnij.

8. Nie mów fałszywego świadectwa przeciwko bliźniemu twemu (wystrzegaj się obmowy oszczerstwa).

9. Nie pożądaj żony bliźniego twego.

10. Ani żadnej rzeczy cudzej, co dla uwielbienia Marii wypełniać postanawiam. Amen. Ks. dalej odmawia:

5) Akty uwielbienia i udziela błogosławieństwa N. S. 6) pieśń „*Chwalcie łąki*" lub inna i pokropienie. Inne dodatki są niedopuszczalne.

PÓJDŹ DO MARII

(na nutę: pójdź do Jezusa)

Pójdź do Marii, pójdź dziecię już,
Pod Jej obronę śpiesz-że się wciąż,
Uciekaj do Niej dopóki czas
Wdzięcznie wszak woła nas.

Spojrzyj Mario na cierpiący lud,
Wyproś-że mu pojednania cud,
By z Twoim Synem w łączności był
I Ciebie Matko czcił. — — Spojrzyj...

Pójdź do Marii, prośby swe złóż,
Ona nie gardzi, przedstawiając wciąż,
Synowi Swemu na każdy czas
Bo ona kocha nas.
Spojrzyj Mario...

Pójdź do Marii, wybawienia proś,
Na różnych przygód, Jej troski znoś,
To Pani nasza, jak Ją lud zwie,
Jej prośba łaską tchnie,
Spojrzyj Mario...

Pójdź do Marii, by z Bogiem być,
By o wieczności nie tylko śnić,
Ona Cię z Synem pojedna tuż,
Lecz przestań grzeszyć już:
Spojrzyj Mario...

(ułożył Ks. W. Faron przedruk zastrzeżony)

H A L O ! !

Należy uregulować stare długi za Prenumeratę „P. O."

Redakcja: Warszawa, ul. Łucka 2 m. 13. Telefon 2.84-91
Prenumerata roczna wynosić będzie tylko 4 zł., kwart. 1 zł.

Z PRASY

100 dostojników runęło w podziemie

w czasie konsekracji biskupa Meksyku

Z Mexico City donoszą o wielkiej katastrofie, jaka wydarzyła się podczas konsekracji arcybiskupa Meksyku.

Gdy uroczystości osiągnęły punkt kulminacyjny, dał się słyszeć złowrogi trzask. Posadzka katedry nie wytrzymała wielkiego obciążenia i zawaliła się.

Ponad 100 osób runęło w podziemia.

Z Kancelarii Kurii Biskupiej

1) *Mianowani* ks. radca-dziekan Ostrowski mianowany został Kanclerzem w Kurii. Ks. Roman Powązka, proboszcz w Dąbrówce vice-dziekanem Okr.

2) *Przeniesieni:* ks. Marian Strzałka z Wałowic na administratora do Rembertowa. Do Wałowic przeznaczony nowowyświęcony ks. Aleksander.

OFIARY NA BUDOWĘ KOŚCIOŁA W WARSZAWIE

Cegiełki: H. Witowicki 3 zł. (czł. 3 zł.) Kasperczyk 4 zł. Piszczątko 5 zł., A. Marciniak 1 zł., Żabulski 1 zł., Dmochowski 1 zł. Bóg zapłać. **K. B.**

Wiadomości z parafii.

Warszawa — Leszno 90: W myśl hasła „oświata ludu dokona cudu" nasz umiłowany Arcypasterz stara się, aby wierni posiedli jak najwięcej wiedzy. Obecnie wykłada nam Czcigodny Arcybiskup treść Konstytucji kościelnej, objaśniając nam ją podczas nieszporów w niedzielę, środy i piątki.

Dnia 9 IV b. r. otrzymał tu jeden diakon święcenia kapłańskie. **Kmiecik v-prezes**

Warszawa—Grochów: Dnia 11 IV parafia nasza obchodziła uroczystość „Dobrego Pasterza". Uroczyste nieszpory i kazaniem odprawił Najp. ks. arcyb. Faron. Młodzież odegrała tego dnia sztukę teatralną pod kierownictwem ks. Sitarskiego. Cześć młodzieży garnącej się do oświaty i prawdy,

Janisz

Wojciechów: Wytężona praca ks. Daszkiewicza jest tu pobudką dla wiernych, którzy usilnie starają się, by wybudować własną świątynię. Śliczny plac pod budowę kościoła zaofiarował bezinteresownie ob. Jan Zioło za co mu wszyscy serdecznie dziękują. Część materiałów budowlanych już mamy. Ufamy, że stanie tu polska świątynia, by potomni wiedzieli, że dążyliśmy do oświaty a nie spali, jak inni. **Brona J.**

Brześć n|Bugiem: Dobry Bóg błogosławi naszemu proboszczowi ks. Szelastowi i nam, bo duch religijny umacnia się wśród parafian i stale się rozwija. Jesteśmy zadowoleni, ze starannej pracy księdza Proboszcza i ufamy, że wspólnymi siłami pokonamy trudności i zwyciężymy. **Parafianie**

Białobrzegi: Silna duchem nasza parafia jest solą w oku rzymków. My jednak dążymy śmiało do oświaty. Radowało się nam serce kiedy na Wielkanoc nasza młodzież „Wici" tak mile asystowkła przy grobie Chrystusa. Należy się uznanie naszym wyznawcom, niewiastom i mężczyznom za dbałość o nasz kościół, o jego czystość i kwiaty na ołtarzach, w czym zasłużyła się M. Benedykt, Stefania Rej i Agata Bester. Ks. prob. Guzik mimo swych sędziwych lat pracuje dalej owocnie. — **Kloc**

Łódź — Wólczańska 57: Parafianie nasi znów okazali dbałość o naszą kaplicę i tak pp. Reich i Markowicz sprawili piękny chodnik — zaś inni parafianie złożyli ofiary na nowy ornat.

Ks. prob. Pilachowski taktowną pracą umie rozbudzać zaufanie do ideowej pracy Kościoła Polskiego. którym interesują się nawet dotąd obojętni. Prawda zwycięża. **G. Olech**

Koronacja królewska 12 maja w Anglii a anglikański kościół krajowy

Kiedy w r. 1531 król angielski Henryk VIII zerwał z kościołem włoskim-papieskim i polecił biskupom zorganizować swój kościół krajowy, znany pod nazwą kościoła *anglikańskiego-episkopalnego,* — odtąd naród angielski zaczął się skupiać w swoim rodzinnym kościele, znikała powoli zakulisowa polityka kleru papieskiego a naród rósł w potęgę i mocarstwo światowe. Dziś kościół ten skupia podobno do 40 milionów wiernych i ma przeszło 200 biskupów krajowych współpracujących wiernie ze swym rządem dla dobra Narodu i Ojczyzny. Kościół więc krajowy stał się spoistością narodu.

Teraz, gdy zbliża się koronacja króla w Auglii, gazety już podały, że przedstawiciel Watykanu, jakiś kardynał nie będzie brał udziału w ceremoniale koronacyjnym, widocznie z żalu, że nie on, ale arcybiskup krajowy z Cantebury, dokona tej ceremonii. — Polsko ucz się od Anglii skupiać się w swym ojczystym-krajowym kościele, jakim jest u nas Kociół Staro-katolicki — t. j. *Kościół Polski.!*

Dnia 31 maja 1923 r. odprawił nasz rodak ks. Faron pierwszą Mszę św. w języku polskim. W czym i ile pomógł mu nasz Rząd w tej znojnej pracy dla Ojczyzny? Czy dano mu należne prawa i opiekę?

Jak honoruje się ten szlachetny wysiłek? Co powie historia na ten kwietyzm i intercję społeczeństwa?

Otwórzmy wreszcie oczy na gorzką prawdę, którą już poruszał mocno ś. p. Hołówko Tadeusz, publicysta i b. dyr. w min. Spr. Zagr. **prof Dr. G.**

Z Brazylii

(nadesłane)

Życie na południowej Ameryce jest nieco odmienne jak w Polsce i warunki pracy inne. Polacy rozrzuceni tu są po

całej Paranie. Nieraz trzeba całe dni jechać na mule i odwiedzając parafian chrzcić, błogosławić związki małżeńskie i bierzmować. W parafii ks. Osetka przystąpiło do bierzmowania 400 osób zaś w par. ks. Kuszla 250, w innych również bardzo wiele.

Życie religijne skupia się w mieście Ponta-Grossa — i ja tu pasterzuję. Do Kościoła naszego Staro-katolickiego garną się tu licznie i miejscowi brazylianie. Kościół ten, choć na obczyźnie *jest legalizowany*, ja jestem *urzędnikiem stanu cyw.*, uczę też w szkole mam 50 dzieci polskich. Jakże inną wolnością i prawem cieszy się tu człowiek zagranicą, niż we własnej Ojczyźnie? Odczuwam tu wielki brak kapłanów i dlatego zapraszam księży z Polski, lecz chętnych do wytrwałej pracy. Pozdrawiam wszystkich w Polsce.

(—) Ks. Jan Perkowski
biskup w Brazylii

UWAGA: Dodać należy, że w Stanie San Paulo wybrano drugiego biskupa — b. prof. sem. duch. rzym. **Dr. Ferrasa**

Konstytucja Kościoła Staro-katolickiego

Przeczytawszy uważnie ponownie wydaną w marcu b. r. Konstytucję Kościoła Staro-katolickiego zdumiony jestem jej treścią opartą z jednej strony na Ewangelii a z drugiej strony ujmującą jasno kwestię życia i potrzeby narodu polskiego.

Wierzę teraz mocno, że *Kościół Polski* zbudowany na tych mocnych zasadach staro-katolickich, *mógłby rzeczywiście odrodzić ducha Narodu Polskiego, bez wpływów i pomocy zagranicy.* **Kpt. K.**

Polonia w Nev-Yorku na F. O. N.

Szlachetny i patriotyczny wyścig Polonii za granicą, składającej dowody swego patriotyzmu i troski o dobro państwa, trwa nadal.

Jako przykład możnaby wziąć dziennik polski „Nowy Świat", wychodzący na emigracji w Nev-Yorku, który od początku istnienia Funduszu Obrony Narodowej przeprowadza intensywną zbiurkę pieniężną wśród emigracji polskiej w Nev-Yorku, a zebrane kwoty przekazuje na F.O.N.

Ostatni dar, w kwocie 375.—, może służyć jako przykład dla Polonii zamieszkałej w innych państwach świata i zarazem jest dowodem, że losy i potęga ich Matki-Polski nie są im obojętne.

Składając nawet na najdrobniejsze ofiary na dozbrojenie Armii Polskiej, utrwalamy potęgę Polski i pociągamy ją, w myśl zasad Naszego Wodza, Marszałka Rydza-Śmigłego, wzwyż.

12 tys. zł. Rada Powiatowa powiatu lubelskiego postanowiła uchwałą wszystkich swoich członków przekazać z funduszów Lubelskiego Powiatowego Związku Samorządowego kwotę 12.000 złotych — na F. O. N. — Minist. Spr. Woj. Sekretariat F. O. N. podaje nowy adres: Warszawa— Marszałkowska 17 — tel. 725-15, konto. Nr. 6.

Kalendarzyk liturgiczny

od 1 do 16 maja 1937 r.

1. s. Filipa i Jakuba
2. N. V. po W. N. Zygmunta
3. p. Znalezienie Krzyża — Rocz. Konst. (święro patriotyczne)
4. w. Floriana
5. ś. Moniki
6. cz. Jana — Wniebowstąpienie
7. p. Ludomiła
8. ś. Stanisława
9. N. VI. p. W. N. Bożydara
10. p. Izydora
11. w. Adolfa
12. ś. Wszechmila
13. cz. Cichosława
14. p. Dobiesława
15. s. Zofii
16. N. Zielone Święta

Redakcja i Administracja w Warszawie ul. Łucka 2 m. 13. Telefon 2-84-91.
Prenumerata płatna rocznie: 4 zł., półrocznie 2 zł., kwartalnie 1 zł.
Konto P. K. O. „Pol. Odr." 151-854 — Kurji 66-168. Bp F.

Redaktor nacz. Ks. arcyb. Wł. Faron Redaktor odp. Stefan Pośpiech

Druk. „Zorza" ul. Wronia 42